RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

25. oktober 2005 *

I sag T-379/03,

Peek & Cloppenburg KG, Düsseldorf (Tyskland), først ved U. Hildebrandt, derefter ved P. Lange, P. Wilbert og A. Auler, derefter ved advokaterne P. Lange, P. Wilbert, A. Auler og J. Steinberg,

sagsøger,

mod

Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (KHIM), først ved D. Schennen og G. Schneider, derefter ved A. von Mühlendahl, D. Schennen og G. Schneider, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af afgørelse truffet den 27. august 2003 af Fjerde Appelkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (sag R 105/2002-4) vedrørende ansøgning om registrering af ordmærket Cloppenburg som EF-varemærke,

* Processprog: tysk.

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Pirrung, og dommerne A.W.H. Meij, N.J. Forwood, I. Pelikánová og S.S. Papasavvas,

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 20. april 2005,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

1 Den 24. oktober 2000 indgav sagsøgeren en EF-varemærkeansøgning til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (KHIM) (herefter »Harmoniseringskontoret«) i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker (EFT 1994 L 11, s. 1), som ændret.

2 Det varemærke, der er søgt registreret, er ordmærket Cloppenburg.

3 Varemærkeansøgningen vedrører »detailhandelsvirksomhed«, der henhører under klasse 35 i Nice-arrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret.

4 Ved afgørelse af 20. december 2001 afslog undersøgeren ved Harmoniseringskontoret registreringsansøgningen i medfør af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94.

5 Den 25. januar 2002 påklagede sagsøgeren undersøgerens afgørelse i overensstemmelse med artikel 57-59 i forordning nr. 40/94.

6 Ved afgørelse af 27. august 2003 (herefter »den anfægtede afgørelse«) afslog Fjerde Appelkammer ved Harmoniseringskontoret sagsøgerens klage. Appelkammeret fandt i det væsentlige, at ordet »Cloppenburg« betegner en tysk by, der er beliggende i Niedersachsen, og at Landkreis Cloppenburg, som er det distrikt, byen har givet navn til, i 2002 havde mere end 152 000 indbyggere. Appelkammeret anførte, at endelsen »burg« (borg) på tysk ville blive opfattet som en stedsangivelse, at byer og regioner af samme størrelse som Cloppenburg jævnligt bliver nævnt i tidsskrifter og vejrudsigter, der udsendes i hele Tyskland, og at tilsvarende angivelser fremgår af motorvejsskilte, som kan læses undervejs eller blive hørt på trafikradio. Appelkammeret tilføjede, at navnet »Cloppenburg« betegner tjenesteyderens hjemsted og følgelig det sted, hvor detailhandelsvirksomheden er blevet grundlagt, og hvorfra tjenesteydelserne leveres. Appelkammeret udledte heraf, at den tyske endelige forbruger ville opfatte ordet »Cloppenburg« som en angivelse af den geografiske oprindelse.

Retsforhandlinger og parternes påstande

7 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. november 2003 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.

8 Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse annulleres.

— Harmoniseringskontoret tilpligtes at betale sagens omkostninger.

9 Den 20. februar 2004 fremlagde Harmoniseringskontoret et dokument med titlen »svarskrift«. I dette dokument anførte Harmoniseringskontoret følgende under overskriften »påstande«:

»[Harmoniseringskontoret] hælder mod at støtte sagsøgerens påstand om annullation af den anfægtede afgørelse. Denne tilgangsvinkel ville imidlertid indebære [...], at sagsøgerens påstand blev taget til følge, og ville gøre det unødvendigt for [Retten] at træffe afgørelse. Under disse omstændigheder anmoder sagsøgte [Retten] om at træffe afgørelse i sagen under hensyntagen til parternes faktiske og retlige argumentation.

Sagsøgte giver for øjeblikket afkald på at nedlægge en bestemt påstand.«

10 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

11 Efter at have hørt parterne har Retten henvist sagen til Anden Udvidede Afdeling.

12 Harmoniseringskontoret har under retsmødet bekræftet, at det ikke har nedlagt påstand om annullation af den anfægtede afgørelse, men henholder sig til Rettens skøn.

Retlige bemærkninger

Parternes argumenter

13 Sagsøgeren har til støtte for søgsmålet principalt gjort et anbringende gældende vedrørende tilsidesættelse af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94.

14 Sagsøgeren har for det første anført, at ordet »Cloppenburg« er et almindeligt efternavn i Tyskland, da der er anført mere end 16 000 abonnenter under dette navn i telefonbogen. Ifølge sagsøgeren har efternavne pr. definition fornødent særpræg. I denne sammenhæng har sagsøgeren påpeget, at Domstolens dom af 23. oktober 2003, KHIM mod Wrigley (sag C-191/01 P, Sml. I, s. 12447), ikke er relevant i det foreliggende tilfælde. Ifølge nævnte dom kan et ordmærke udelukkes fra registrering, såfremt det i det mindste i en af dets mulige betydninger betegner en egenskab ved de omhandlede varer. Såfremt hovedbetydningen i omsætningen er en anden end en angivelse af et geografisk sted, skal der ifølge sagsøgeren uden videre ske registrering.

15 Sagsøgeren har for det andet anført, at på tysk sættes geografiske angivelser normalt sammen med ord eller endelser, såsom »*aus* Cloppenburg« eller »Cloppenburg*er* ...« (fra Cloppenburg).

16 Sagsøgeren er for det tredje af den opfattelse, at Harmoniseringskontoret hverken har godtgjort, at den relevante kundekreds på nuværende tidspunkt forbinder betegnelsen »Cloppenburg« med tjenesteydelser vedrørende detailsalg, eller at en sådan forbindelse med rimelighed kan forudses i fremtiden.

17 Under retsmødet har sagsøgeren tilføjet, at den anfægtede afgørelse ikke var korrekt begrundet, idet appelkammeret alene tilbageviste sagsøgerens argumenter uden at sætte sine egne argumenter i stedet for.

18 Harmoniseringskontoret er af den opfattelse, at sagsøgeren bør gives medhold af følgende grunde. For det første har appelkammeret ikke bevist, at den tilsigtede kundekreds kender byen Cloppenburg. For det andet er der intet, der taler for, at Cloppenburg — by eller Landkreis — er kendt som produktionssted for varer af en hvilken som helst art. For det tredje har appelkammeret ikke godtgjort, at Cloppenburg uden for regionen er kendt som hjemsted for levering af tjenesteydelser. Følgelig vil varemærket Cloppenburg ikke i bevidstheden hos den tilsigtede forbruger — dvs. den tyske gennemsnitsforbruger — blive opfattet således, at det udelukkende består af tegn eller angivelser, der i omsætningen kan tjene til at betegne den geografiske oprindelse for den angivne tjenesteydelse eller endog for varer, der sælges i forbindelse med detailhandelsvirksomhed.

19 Harmoniseringskontoret har tilføjet, at ifølge Rettens dom af 30. juni 2004, GE Betz mod KHIM — Atofina Chemicals (BIOMATE) (sag T-107/02, Sml. II, s. 1845), er

Harmoniseringskontoret ikke forpligtet til at nedlægge påstand om frifindelse, men kan henholde sig til Rettens skøn, samtidigt med at Harmoniseringskontoret gør alle de argumenter gældende, som det finder hensigtsmæssigt. I overensstemmelse med Domstolens dom af 12. oktober 2004, Vedial mod KHIM (sag C-106/03 P, Sml. I, s. 9573), som stadfæstede Rettens dom af 12. december 2002, Vedial mod KHIM — France Distribution (HUBERT) (sag T-110/01, Sml. II, s. 5275), kan Harmoniseringskontoret imidlertid ikke i noget tilfælde ændre sagens genstand. De samme principper finder ifølge Harmoniseringskontoret anvendelse i sager vedrørende absolutte registreringshindringer.

20 Harmoniseringskontoret har desuden anført, at det følger af artikel 60 i forordning nr. 40/94, at når en sag er fremsendt til appelkammeret, har undersøgeren, som er bundet af Harmoniseringskontorets præsidents instrukser, ikke længere kompetence herover. Ifølge samme forordnings artikel 131, stk. 2, i den affattelse heraf, der finder anvendelse på den foreliggende sag, er appelkamrene uafhængige, hvilket forhindrer Harmoniseringskontoret i at trække den anfægtede afgørelse tilbage eller i at erstatte den med en afgørelse, der giver sagsøgeren medhold.

21 Sagsøgeren har under retsmødet tiltrådt Harmoniseringskontorets opfattelse vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt Harmoniseringskontorets påstande kan antages til realitetsbehandling, men har anført, at selskabet havde foretrukket, at Harmoniseringskontoret nedlagde påstand om annullation af den anfægtede afgørelse.

Formaliteten med hensyn til Harmoniseringskontorets påstande

22 Hvad angår Harmoniseringskontorets processuelle stilling har Retten i en sag vedrørende en afgørelse truffet af et appelkammer i forbindelse med en indsigelsessag fastslået, at selv om Harmoniseringskontoret ikke har den nødvendige søgsmålskompetence til at anlægge sag til prøvelse af en afgørelse truffet af et appelkammer, er det omvendt ikke forpligtet til systematisk at forsvare enhver anfægtet afgørelse, der er truffet af et appelkammer, eller til nødvendigvis at nedlægge påstand om frifindelse i forbindelse med ethvert søgsmål, der er rettet imod en sådan afgørelse (BIOMATE-dommen, præmis 34). Der er intet til hinder for, at Harmoniseringskontoret tilslutter sig sagsøgerens påstand eller endog nøjes

med at overlade afgørelsen til Rettens skøn, samtidig med at alle de argumenter, som Harmoniseringskontoret finder relevante, anføres til Rettens oplysning (BIOMATE-dommen, præmis 36). Til gengæld kan Harmoniseringskontoret ikke nedlægge påstand om ophævelse eller omgørelse af appelkammerets afgørelse på et punkt, der ikke er nævnt i stævningen, eller gøre anbringender gældende, der ikke nævnt i stævningen (jf. i denne retning dommen af 12.10.2004 i sagen Vedial mod KHIM, præmis 34).

23 Desuden bemærkes, at selv om det i artikel 133, stk. 2, i Rettens procesreglement er angivet, at Harmoniseringskontoret er sagsøgt for Retten, ændrer dette ikke de konsekvenser, der følger af opbygningen af forordning nr. 40/94 vedrørende appelkamrene. I henhold til denne angivelse er det i det højeste tilladt, at der træffes afgørelse om sagsomkostninger, i tilfælde af annullation eller ændring af den anfægtede afgørelse, uafhængigt af det standpunkt Harmoniseringskontoret har indtaget for Retten (BIOMATE-dommen, præmis 35).

24 Fjerde afsnit i procesreglementet definerer entydigt Harmoniseringskontorets rolle som sagsøgt uden at sondre mellem de sager for appelkammeret, hvor flere parter end sagsøgeren for Retten er involveret (herefter »inter partes-procedurer«), og de, der alene vedrører sagsøgeren og Harmoniseringskontoret (herefter »ex parte-procedurer«). Desuden indeholder ordlyden af artikel 63 i forordning nr. 40/94 ingen sondring mellem, om den procedure, der har ført til den anfægtede afgørelse, er en inter partes- eller en ex parte-procedure. Det følger heraf, at retspraksis vedrørende inter partes-procedurer kan overføres på ex parte-procedurer.

25 I det foreliggende tilfælde må det konstateres, at selv om Harmoniseringskontoret udtrykkeligt har afvist at nedlægge påstand om annullation af den anfægtede

afgørelse, og selv om det har overladt afgørelsen til Rettens skøn, har Harmoniseringskontoret udelukkende gjort argumenter gældende til støtte for sagsøgerens anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94. Følgelig har Harmoniseringskontoret klart givet udtryk for sit ønske om at støtte sagsøgerens påstande og anbringender.

26 Under disse omstændigheder skal Harmoniseringskontorets påstande omformuleres således, at det i det væsentlige nedlægger påstand om, at sagsøgerens påstande tages til følge.

27 Det følger af denne doms præmis 22-24, at den påstand, hvorved Harmoniseringskontoret tilslutter sig sagsøgerens påstand om annullation, kan indgå i sagen, for så vidt som påstanden og de argumenter, der er anført til støtte herfor, ikke går videre end sagsøgerens påstande og anbringender.

28 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt overensstemmelsen mellem parternes påstande og argumenter i det foreliggende tilfælde kan fritage Retten for at træffe afgørelse om sagens realitet, som Harmoniseringskontoret har antydet, skal det bemærkes, at sagen på trods af overensstemmelsen mellem parternes argumenter vedrørende sagens realitet ikke har mistet sin genstand. Trods enigheden mellem parterne er den anfægtede afgørelse således hverken blevet ændret eller trukket tilbage, da Harmoniseringskontoret hverken har kompetence til at gøre dette eller til at give instrukser herom til appelkamrene, hvis uafhængighed er knæsat ved artikel 131, stk. 2, i forordning nr. 40/94 i den affattelse, der gjaldt indtil den 9. marts 2004, som ændret til artikel 131, stk. 4, i den nugældende affattelse. Det følger heraf, at sagsøgeren fortsat har interesse i at opnå annullation af denne afgørelse.

29 Det følger af det ovenfor anførte, at overensstemmelsen mellem parternes påstande og argumenter ikke fritager Retten for at efterprøve lovligheden af den anfægtede afgørelse under hensyntagen til de anbringender, der er gjort gældende i stævningen.

Realiteten

30 I henhold til artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 er »varemærker, som udelukkende består af tegn eller angivelser, der i omsætningen kan tjene til at betegne varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved disse«, udelukket fra registrering.

31 Herudover bestemmes det i samme forordnings artikel 7, stk. 2, at »[s]tk. 1 finder anvendelse, selv om registreringshindringerne kun er til stede i en del af Fællesskabet«.

32 Artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 forfølger et mål af almen interesse, som kræver, at de tegn eller beskrivende angivelser af kategorier af varer eller tjenesteydelser, for hvilke der ansøges om registrering, frit kan bruges af alle. Denne bestemmelse er derfor til hinder for, at sådanne tegn eller angivelser forbeholdes en enkelt virksomhed på grund af deres registrering som varemærke (jf. analogt Domstolens dom af 4.5.1999, forenede sager C-108/97 og C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Sml. I, s. 2779, præmis 25).

33 Hvad nærmere angår tegn eller angivelser, der kan tjene til at betegne den geografiske oprindelse af kategorier af varer, for hvilke der ansøges om registrering af varemærket, navnlig geografiske navne, består der en almen interesse i at udelukke enerettigheder over dem, bl.a. på grund af deres evne ikke alene til eventuelt at angive kvaliteten af og de øvrige egenskaber ved de pågældende kategorier af varer eller tjenesteydelser, men også til på forskellig måde at påvirke forbrugernes præferencer, f.eks. ved at tilknytte varer eller tjenesteydelser til et sted, som kan fremkalde positive følelser (jf. analogt Windsurfing Chiemsee-dommen, præmis 26).

34 Desuden bemærkes, at registrering af geografiske navne som varemærker for det første er udelukket, når de betegner bestemte geografiske steder, der allerede har et omdømme eller er kendte for den pågældende kategori af varer eller tjenesteydelser, og som derfor frembyder en forbindelse med dette efter den relevante kundekreds' mening. Registrering er for det andet udelukket for geografiske navne, der kan bruges af virksomhederne som angivelser af den pågældende kategori af varer eller tjenesteydelsers geografiske oprindelse (jf. analogt Windsurfing Chiemsee-dommen, præmis 29 og 30).

35 I denne forbindelse bemærkes, at fællesskabslovgiver ved at fravige artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 har åbnet mulighed for, at tegn, der kan tjene til at betegne den geografiske oprindelse, registreres som EF-fællesmærke i overensstemmelse med forordningens artikel 64, stk. 2, og for visse varer, såfremt de opfylder de nødvendige betingelser for såvel beskyttede geografiske betegnelser eller oprindelsesbetegnelser inden for rammerne af bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler (EFT L 208, s. 1).

36 Det bemærkes imidlertid, at artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 i princippet ikke er til hinder for registrering af geografiske navne, som ikke er kendt i de relevante kundekredse, eller som i det mindste er ukendte som betegnelse for et geografisk sted, eller endog af navne, for hvilke det på grund af egenskaberne ved det angivne sted ikke er sandsynligt, at den relevante kundekreds vil kunne forestille sig, at den pågældende kategori af varer eller tjenesteydelser hidrører fra dette sted eller er blevet grundlagt der (jf. analogt Windsurfing Chiemsee-dommen, præmis 33).

37 Det følger heraf, at bedømmelsen af et tegns beskrivende karakter kun kan ske dels i forhold til de pågældende varer eller tjenesteydelser, dels i forhold til, hvorledes det opfattes af den relevante kundekreds (Rettens dom af 15.10.2003, sag T-295/01, Nordmilch mod KHIM (OLDENBURGER), Sml. II, s. 4365, præmis 27-34).

38 Ved denne bedømmelse er Harmoniseringskontoret forpligtet til at godtgøre, at det geografiske navn er kendt i de relevante kundekredse som betegnelse for et sted. Det er desuden en betingelse, at det omhandlede navn for nærværende efter de relevante kundekredses mening frembyder en forbindelse med den kategori af varer eller tjenesteydelser, der er ansøgt om, eller at det med rimelighed kan forudses, at et sådant navn efter kundekredsens mening vil kunne betegne nævnte kategori af varer eller tjenesteydelsers geografiske oprindelse. Inden for rammerne af denne vurdering skal der navnlig tages hensyn til det større eller mindre kendskab, som de relevante kundekredse har til det pågældende geografiske navn, samt til egenskaberne ved det sted, som dette angiver, og til den pågældende kategori af varer eller tjenesteydelser (jf. analogt Windsurfing Chiemsee-dommen, præmis 37 og domskonklusionens punkt 1).

39 I det foreliggende tilfælde skal Rettens efterprøvelse begrænses til spørgsmålet om, hvorvidt det ansøgte tegn for den relevante kundekreds i Tyskland udelukkende består af en angivelse, der i omsætningen kan tjene til at betegne de pågældende tjenesteydelsers geografiske oprindelse. Det er i denne henseende ubestridt, at »Cloppenburg« er navnet på en by med omkring 30 000 indbyggere beliggende i Niedersachsen.

40 Desuden har sagsøgeren ikke bestridt, at den relevante kundekreds, dvs. gennemsnitsforbrugere af »detailhandelsvirksomhed«, er sammensat af tyske gennemsnitsforbrugere.

41 Hvad angår bedømmelsen af, om tegnet Cloppenburg har fornødent særpræg, må det først konstateres, at de i den anfægtede afgørelse angivne grunde, der har til formål at godtgøre, at gennemsnitsforbrugeren i Tyskland kender dette tegn som et geografisk sted, ikke alle er overbevisende.

42 For det første bemærkes, at selv om et ord, der ender med »burg«, ofte svarer til et geografisk sted, kan denne endelse ikke i sig selv være tilstrækkelig til at fastslå, at forbrugeren genkender betegnelsen for en bestemt by i ordet »Cloppenburg«. Denne endelse findes således også i efternavne og i opdigtede ord.

43 For det andet bemærkes, at appelkammerets fortolkning, hvorefter de byer og regioner af en størrelse, der kan sammenlignes med Cloppenburgs, jævnligt bliver nævnt i tidsskrifter og vejrudsigter i hele Tyskland, ikke er overbevisende. Reelt tager de vejrudsigter, der udsendes til hele Tyskland, normalt udgangspunkt i de store byer som Hamburg, Hannover, Düsseldorf, Köln, Berlin, Frankfurt-am-Main, Stuttgart og München samt bjergene og de store floder. En by af Cloppenburgs størrelse vil kun undtagelsesvist fremgå heraf.

44 For det tredje bemærkes, at selv om byen Cloppenburg kan være anført på motorvejs- eller hovedlandevejsskiltene, og selv om den kan blive nævnt i trafikradioen, forholder det sig ikke desto mindre således, at disse angivelser er bestemt til en lokal offentlighed. For det første er de retninger, der er angivet på motorvejsskiltene i hele Forbundsrepublikkens område, begrænset til de store byer, hvis beliggenhed er bekendt, såsom de byer, der er nævnt i foregående præmis. Der er kun henvist til Cloppenburg i den omkringliggende region, hvilket således henvender sig til personer, der ønsker at rejse til denne region eller denne by. Det samme gør sig for det andet gældende med hensyn til trafikradioen, da det kun er

personer, der har en aktuel interesse i trafiksituationen i denne region, som lytter opmærksomt hertil.

45 Endelig har appelkammeret hverken henvist til nogen seværdighed eller nogen økonomisk aktivitet, som byen Cloppenburg er kendt for af forbrugerne på hele det tyske område.

46 Retten kan lade spørgsmålet om, hvorvidt den berørte kundekreds er bekendt med byen Cloppenburg som et geografisk sted, henstå. Som følge af byens lille størrelse må det under alle omstændigheder antages, at selv hvis det lægges til grund, at den tyske forbruger kender byen, må dette kendskab betegnes som svagt eller allerhøjst middelgodt.

47 Dernæst bemærkes, at appelkammeret ikke i tilstrækkeligt omfang har påvist, at der efter den berørte kundekreds' mening er en forbindelse mellem byen eller regionen Cloppenburg og kategorien af de omhandlede tjenesteydelser, eller at det med rimelighed må forudses, at ordet »Cloppenburg« efter denne kundekreds' opfattelse vil kunne betegne den geografiske oprindelse for den omhandlede kategori af tjenesteydelser.

48 Det er alene anført i den anfægtede afgørelse, at det er tilstrækkeligt, for at artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94 finder anvendelse, at forbrugeren vil kunne antage, at ordet »Cloppenburg« betegner det sted, hvor detailhandelsvirksomheden er grundlagt, og hvorfra tjenesteydelserne leveres, uden at det af den grund er angivet i afgørelsen, i hvilket omfang denne betingelse er opfyldt i det foreliggende tilfælde. Appelkammeret begrænsede sig i det væsentlige til at anføre, at ordet »Cloppenburg« for den tyske kundekreds er ensbetydende med navnet på en by i Niedersachsen.

49 Selv om den relevante kundekreds kender byen Cloppenburg, følger det imidlertid ikke automatisk heraf, at tegnet i omsætningen kan tjene som en angivelse af den geografiske oprindelse. For at afgøre, om betingelserne for, at den pågældende registreringshindring finder anvendelse, er opfyldt, skal der tages hensyn til alle relevante omstændigheder, såsom karakteren af de varer og tjenesteydelser, der er ansøgt om, den større eller mindre grad af renommé navnlig i den omhandlede økonomiske sektor, det omhandlede geografiske sted og det større eller mindre kendskab, som den berørte kundekreds har hertil, sædvanerne i den berørte branche og spørgsmålet om, i hvilket omfang de omhandlede varer og tjenesteydelsers geografiske oprindelse efter de berørte kundekredses mening kan være relevant for bedømmelsen af kvaliteten af og de øvrige egenskaber ved de omhandlede varer og tjenesteydelser.

50 I det foreliggende tilfælde er der hos den relevante kundekreds et svagt eller allerhøjst middelgodt kendskab til byen Cloppenburg. Dels er der tale om en lille by, dels har appelkammeret ikke henvist til nogen kategori af varer eller tjenesteydelser, som denne by er velkendt for som produktionssted eller som stedet for levering af tjenesteydelser. Hertil kommer, at appelkammeret ikke har godtgjort, at det er almindeligt i omsætningen at angive den geografiske oprindelse af detailhandelsvirksomhed. Desuden betragtes sådanne tjenesteydelsers geografiske oprindelse normalt ikke som relevant ved bedømmelsen af kvaliteten af eller egenskaberne ved disse.

51 Under disse omstændigheder er der ikke i øjeblikket nogen forbindelse mellem byen Cloppenburg og kategorien af de omhandlede tjenesteydelser i den berørte kundekreds' bevidsthed, og det kan heller ikke med rimelighed forudses, at den omhandlede angivelse i fremtiden vil kunne betegne disse tjenesteydelsers geografiske oprindelse.

52 Det følger heraf, at appelkammeret har begået en retlig fejl ved anvendelsen af artikel 7, stk. 1, litra c), i forordning nr. 40/94. Følgelig skal anbringendet vedrørende

tilsidesættelse af denne bestemmelse tages til følge, uden at det er nødvendigt for Retten at tage stilling til sagsøgerens øvrige argumenter eller til en eventuel mangelfuld begrundelse.

Sagens omkostninger

53 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Harmoniseringskontoret har tabt sagen, for så vidt som den anfægtede afgørelse annulleres, og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med sagsøgerens påstand herom, uanset den i denne doms præmis 26 nævnte omformulering af Harmoniseringskontorets påstande.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Anden Udvidede Afdeling)

1) Afgørelsen truffet den 27. august 2003 af Fjerde Appelkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (sag R 105/2002-4) annulleres.

2) **Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) betaler sagens omkostninger.**

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 25. oktober 2005.

E. Coulon J. Pirrung

Justitssekretær Afdelingsformand